

College bescherming persoonsgegevens

**Onderzoek naar de verwerking van het burgerservicenummer en kopie
identiteitsbewijs voor de Rijkspas door de minister van Verkeer en
Waterstaat**

z2010-00050

**Rapport van definitieve bevindingen
Mei 2010**

Samenvatting en conclusie

In het kader van zijn toezichthoudende taak heeft het College bescherming persoonsgegevens (CBP) bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat naar een aantal gegevensverwerkingen van de Rijkspas een ambtshalve onderzoek conform artikel 60 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) verricht. Het CBP heeft onderzocht of de verwerkingen van het burgerservicenummer (BSN) en een kopie identiteitsbewijs voor de Rijkspas rechtmatig zijn.

Uit het onderzoek blijkt dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat:

- het BSN verwerkt voor de Rijkspas. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat kan geen beroep doen op de artikelen 24 Wbp j° 10 Wabb j° 8 aanhef en onder e Wbp. Daarnaast kan het ministerie van Verkeer en Waterstaat ook geen beroep doen op de artikelen 24 Wbp j° 10 Wabb j° 8 aanhef en onder f Wbp. Voor deze verwerking ontbreekt een wettelijke grondslag, derhalve concludeert het CBP dat de minister van Verkeer en Waterstaat in strijd handelt met artikel 24 Wbp;
- heeft verklaard geen kopieën van identiteitsbewijzen voor de Rijkspas te verwerken. Op basis van die verklaring concludeert het CBP dat geen sprake is van een onrechtmatige verwerking van kopieën identiteitsbewijzen voor de Rijkspas.

1. Verantwoordelijke

De verantwoordelijkheid voor de gegevensverwerking van de Rijkspas ligt primair bij de afzonderlijke ministers. De minister van Verkeer en Waterstaat is derhalve de verantwoordelijke in de zin van de Wbp, artikel 1 aanhef en onder d Wbp voor de gegevensverwerking van de Rijkspas binnen het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

In het rapport zal gemakshalve gesproken worden over het ministerie (in plaats van de minister) van Verkeer en Waterstaat.

2. Vraagstelling onderzoek

In het kader van zijn toezichthoudende taak heeft het CBP bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat naar een aantal gegevensverwerkingen van de Rijkspas een ambtshalve onderzoek conform artikel 60 Wbp verricht.¹

In dit onderzoek stonden de volgende twee onderzoeksvragen centraal:

- a. wordt het BSN onder verantwoordelijkheid van de minister door het ministerie van Verkeer en Waterstaat op en/of ten behoeve van de Rijkspas verwerkt? Zo ja: wat is de wettelijke grondslag hiervan?
- b. wordt een kopie van het identiteitsbewijs onder verantwoordelijkheid van de minister door het ministerie van Verkeer en Waterstaat verwerkt? Zo ja: voor welk doeleinde? En wat is hiervan de wettelijke grondslag?

---

¹ Zie: hoofdstuk 3 voor het verloop van het onderzoek.

3. Verloop onderzoek

Het CBP heeft op 14 januari 2010 de brief met onderzoeksvragen naar het ministerie van Verkeer en Waterstaat gestuurd. De antwoorden zijn per e-mail op 28 januari 2010 en per post op 29 januari 2010 binnengekomen. Op 2 februari 2010 heeft het CBP verzocht om de documenten, die genoemd zijn in de antwoorden van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, toe te zenden. Deze documenten zijn door het ministerie van Verkeer en Waterstaat per e-mail op 2 februari 2010 naar het CBP gestuurd.² Op 31 maart 2010 zijn de voorlopige bevindingen voorgelegd aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De reactie van het ministerie van Verkeer en Waterstaat daarop heeft het CBP op 16 april 2010 per e-mail en op 20 april 2010 per post ontvangen.

4. Wettelijk kader

Bij de verwerking van persoonsgegevens dient het ministerie van Verkeer en Waterstaat in ieder geval rekening te houden met de artikelen 8 en 9 Wbp. In geval van de verwerking van wettelijke identificatienummers, zoals het BSN, zal het ministerie van Verkeer en Waterstaat met de artikelen 24 Wbp en 10 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) rekening dienen te houden.³

5. Bevindingen

Hieronder volgen de bevindingen van het onderzoek, waarbij het CBP zal ingaan op de door het ministerie van Verkeer en Waterstaat verstrekte informatie voor zover dat ter zake dienend is.

5.1. Omschrijving systeem Rijkspas

Naar aanleiding van de gegeven antwoorden en de reactie op de voorlopige bevindingen is het volgende beeld van de systemen rondom de Rijkspas ontstaan.

In de personeelssystemen SAP-HR (voor interne medewerkers) en Identity Management (IdM)⁴ (voor interne en externe medewerkers) wordt het BSN gebruikt. Deze systemen vormen de authentieke bron voor het verkrijgen van persoonsgegevens ten behoeve van de Rijkspas bij de verantwoordelijke.⁵ Het Normenkader van de Rijkspas schrijft gebruik en archivering voor van een kopie van een wettelijk identiteitsbewijs, tenzij kan worden verwezen naar een kopie conform de Wet op de identificatieplicht (Wid) dat reeds in het kader van de indiensttreding is

---

² Zie: bijlage 1 voor een overzicht van de door het ministerie van Verkeer en Waterstaat verzonden stukken.

³ Zie: bijlage 2 voor de wetteksten.

⁴ *Identity management (IdM)* heeft als doel om op interdepartementaal niveau op dezelfde manier gegevens te registreren van personen die bij de Rijksoverheid werken.

⁵ Dit is de nadere toelichting bij het antwoord op vraag 6 (bijlage 1, nr. 3).

gearchiveerd.⁶ Het ministerie van Verkeer en Waterstaat wijkt echter op dit punt af van het normenkader van de Rijkspas, omdat er geen kopieën van identiteitsbewijzen worden gemaakt. Ook is er geen sprake van een aparte opslag van kopieën identiteitsbewijzen.⁷

Als de werknemer een foto laat maken ten behoeve van de Rijkspas, wordt de werknemer gevraagd om zijn wettelijke identiteitsbewijs te overleggen. De fotograaf identificeert de kandidaat-kaarthouder aan de hand van het identiteitsbewijs. De fotograaf zoekt op basis van het wettelijk identiteitsbewijs de kaartaanvraaggegevens in het kaartbeheersysteem van de Rijkspas. Het BSN dat vermeld staat op het desbetreffende identiteitsbewijs wordt op dat moment door de fotograaf gekoppeld aan de bovengenoemde personeelssystemen om te verifiëren of deze medewerker de Rijkspas met correcte gegevens ontvangt. Het BSN uit de personeelssystemen wordt zodoende tijdelijk gekoppeld aan de gegevens van het systeem van de Rijkspas.⁸

In de door het ministerie van Verkeer en Waterstaat meegestuurde brief⁹ wordt het doel van de Rijkspas binnen het ministerie van Verkeer en Waterstaat als volgt beschreven: *“In eerste instantie is de Rijkspas alleen een toegangspas voor de meeste panden van VenW en dient hij als een geldig identificatiebewijs binnen het Rijk. Je hoeft je dus niet meer te identificeren met een paspoort of rijbewijs wanneer je een ander ministerie bezoekt. Op termijn wordt het ook mogelijk om met de Rijkspas andere gebouwen van de Rijksoverheid te betreden indien je daarvoor geautoriseerd bent. Daarnaast kan de Rijkspas in de toekomst gebruikt worden om in te loggen op het netwerk (...).”* De Rijkspas zal derhalve op termijn toegang kunnen geven tot alle departementen en het rijksnetwerk.

5.2 Verwerking van het burgerservicenummer

In deze paragraaf zal de volgende vraag aan bod komen: wordt het BSN onder verantwoordelijkheid van de minister door het ministerie van Verkeer en Waterstaat op en/of ten behoeve van de Rijkspas verwerkt? Zo ja: wat is de wettelijke grondslag hiervan? De motivering van het ministerie van Verkeer en Waterstaat zal worden gevolgd door het oordeel en de conclusie van het CBP.

Motivering ministerie van Verkeer en Waterstaat

Naar aanleiding van de door het CBP gestelde vragen per brief van 14 januari 2010 stelt het ministerie van Verkeer en Waterstaat per brief van 28 januari 2010 dat het BSN niet wordt verwerkt op en/of ten behoeve van de Rijkspas.¹⁰ Echter: *“Voor het valideren van de personeelsgegevens en het toevoegen in het personeelsbestand van de juiste foto bij de juiste persoon wordt in het bulkproject gebruik gemaakt van het BSN om uniek de juiste persoon te identificeren. Nadat de foto bij de juiste persoon is opgeladen worden al deze tijdelijke gegevens vernietigd.”*¹¹

⁶ Zie: *Gemeenschappelijk ontwerp operationele processen Rijkspas Plateau 1*, p. 18 (bijlage 1, nr. 6). In de nadere toelichting bij het antwoord op vraag 12 wordt onder meer verwezen naar dit normenkader (bijlage 1, nr. 3).

⁷ Zie: reactie d.d. 16 april 2010 van het ministerie van Verkeer en Waterstaat op de voorlopige bevindingen.

⁸ Zie: *Gemeenschappelijk ontwerp operationele processen Rijkspas Plateau 1*, p. 31 (bijlage 1, nr. 6).

⁹ In het antwoord op vraag 9 wordt verwezen naar een voorbeeldbrief van 11 september 2009 van een leidinggevende aan zijn medewerkers.

¹⁰ Zie: antwoorden op vragen 4, 6, 7 en 8 (bijlage 1, nr. 3).

¹¹ Zie: antwoord op vraag 7 (bijlage 1, nr. 3).

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft voorts het volgende aan: *“In de personeelssystemen SAP-HR (voor interne medewerkers) en IdM (voor interne en externe medewerkers) wordt het BSN wel gebruikt. Deze systemen vormen de authentieke bron voor het verkrijgen van persoonsgegevens ten behoeve van de Rijkspas.”*¹²

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft in zijn reactie van 16 april 2010 op de voorlopige bevindingen van het CBP d.d. 31 maart 2010 aan dat:

- a. overheidsorganen in het kader van de uitvoering van hun taak het BSN kunnen gebruiken (artikelen 24 Wbp j° 10 Wabb). Uit artikel 10 Wabb blijkt niet dat deze taak beperkt is tot een publiekrechtelijke taak. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat conformeert zich aan de Wabb en aan het beleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), waarbij expliciet wordt verwezen naar de brief van de staatssecretaris van BZK van 22 maart 2010 (kenmerk 2010-000155801). De staatssecretaris van BZK schrijft in haar brief van 22 maart 2010: *“(…) een overheidsorgaan mag in beginsel op grond van artikel 10 Wabb het burgerservicenummer gebruiken in systemen voor de bedrijfsvoering.”*
- b. het ministerie van Verkeer en Waterstaat van mening is dat met de verwerking van het BSN voor de Rijkspas wordt voldaan aan artikel 8 aanhef en onder f Wbp. *“Het gebruik van het BSN was in dit verband noodzakelijk om een goede werking van het toegangssysteem te verzekeren. De Rijkspas dient immers te worden uitgereikt aan de juiste persoon. Dit is niet alleen in het belang van de verantwoordelijke maar ook in het belang van de desbetreffende persoon die ervan verzekerd mag zijn dat de Rijkspas met zijn gegevens niet ten onrechte door een derde wordt gebruikt.”* Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft derhalve aan dat de wettelijke grondslag voor het verwerken van het BSN artikelen 24 Wbp j° 10 Wabb j° 8 aanhef en onder f Wbp is.

Oordeel CBP

Onder verwerken van persoonsgegevens wordt ook het *“(…) samenbrengen, met elkaar in verband brengen (...)”* verstaan (artikel 1 aanhef en onder b Wbp), zoals bij de verwerking (koppeling) van het BSN ten behoeve van de Rijkspas het geval is. Er is sprake van verwerking van het BSN ten behoeve van de Rijkspas, waardoor de Wbp van toepassing is. Het feit dat het verwerken enkel tijdelijk en intern geschiedt, doet daar niet aan af.

a. Het begrip “taak”

Artikel 24 Wbp schrijft voor dat voor het verwerken van wettelijke identificatienummers, zoals het BSN, een wettelijke grondslag vereist is. Artikel 10 Wabb bepaalt dat overheidsorganen, zoals omschreven in artikel 1 aanhef en onder d Wabb, bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van hun taak gebruik kunnen maken van het BSN. Artikel 10 Wabb moet in samenhang met artikel 8 aanhef en onder e Wbp gezien worden, zoals uit de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Wabb naar voren komt.¹³ Uit de parlementaire behandeling van de Wabb blijkt dat onder “taak” in artikel 10 Wabb de publiekrechtelijke taak wordt verstaan. De Tweede Kamer is akkoord gegaan met het wetsvoorstel, omdat minister Nicolai

¹² Dit is de nadere toelichting bij het antwoord op vraag 6 (bijlage 1, nr. 3).

¹³ Zie: *Kamerstukken II 2005-2006, 30 312, nr. 3, p. 35, Handelingen II 2005-06, nr. 194 en Kamerstukken II 2006, TK 104, p. 6374 (7 september 2006).*

heeft gezegd dat het om de publiekrechtelijke taak van de overheid moet gaan bij het gebruik van het BSN en niet om andere activiteiten van de overheid. Dat het woord publiekrechtelijk is komen te vervallen in artikel 10 Wabb is enkel om aan te sluiten bij de terminologie van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (Wet GBA). Het schrappen van het woord publiekrechtelijk in de Wabb heeft dus slechts een redactionele betekenis. Het BSN mag derhalve slechts worden verwerkt indien dat noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt (artikelen 10 Wabb j° 8 aanhef en onder e Wbp).

Uit de correspondentie¹⁴ met het ministerie van Verkeer en Waterstaat is gebleken dat het BSN ten behoeve van de Rijkspas uit de personeelsbestanden (SAP-HR en/of IdM) wordt gehaald om dit persoonsnummer vervolgens te gebruiken om de juiste gegevens bij de juiste persoon te plaatsen. Hiervoor wordt het personeelsbestand middels het BSN gekoppeld aan het bestand van de Rijkspas. In tegenstelling tot hetgeen het ministerie van Verkeer en Waterstaat stelt, is er in dit geval is geen sprake van het uitoefenen van een publiekrechtelijke taak, waarvoor het ministerie van Verkeer en Waterstaat als overheidsorgaan, het BSN zou mogen verwerken (artikel 10 Wabb). Het BSN wordt in deze situatie als “koppelnummer” gebruikt, hetgeen er voor moet zorgen dat de juiste toegangspas aan de juiste werknemer wordt verstrekt. Het verstrekken van toegangspassen is een privaatrechtelijke taak waarvoor het gebruik van het BSN niet is toegestaan, omdat er geen wettelijke grondslag is. Een overheidsorgaan, zoals het ministerie van Verkeer en Waterstaat, verschilt hierin niet van andere werkgevers die toegangspassen verstrekken aan hun medewerkers. Tenslotte is er ook geen andere wettelijke grondslag die het gebruik van het BSN ten behoeve van de Rijkspas toestaat.

Voor wat betreft de verwijzing naar de brief van de staatssecretaris van BZK van 22 maart 2010, alwaar het ministerie van Verkeer en Waterstaat zich expliciet aan conformeert, concludeert het CBP dat dit niet tot een ander oordeel leidt. In de brief van de staatssecretaris van BZK wordt *herbevestigd*¹⁵ dat het BSN op grond van de Wabb in de bedrijfsvoering kan worden gebruikt. Het standpunt van de staatssecretaris van BZK komt niet overeen met de uitleg van de wetgever tijdens de parlementaire behandeling van de Wabb zoals hierboven verkort is weergegeven. Het CBP heeft dit overigens eerder per brief van 26 januari 2009 aan de directeur Informatiseringsbeleid Rijk van het ministerie van BZK laten weten.¹⁶

b. Grondslag artikel 8 aanhef en onder f Wbp

De wetgever heeft - ter uitvoering van de Richtlijn 95/46/EG en uit het oogpunt van bescherming van de persoonlijke levenssfeer - aan het gebruik van wettelijke identificatienummers beperkingen gesteld. Het staat vast dat wettelijke identificatienummers de koppeling van verschillende bestanden aanzienlijk

¹⁴ D.w.z. de antwoorden op onderzoeksvragen CBP d.d. 28 januari 2010 en 2 februari 2010 en de reactie van het ministerie van Verkeer en Waterstaat d.d. 16 april 2010.

¹⁵ Op 7 oktober 2008 heeft de directeur Informatiseringsbeleid aan het toenmalige interdepartementaal overleg directeurs ICT (IODI) bevestigd dat het gebruik van het BSN voor bedrijfsvoeringsdoeleinden is toegestaan. In reactie hierop heeft het CBP per brief van 26 januari 2009 laten weten dat het BSN conform artikelen 24 Wbp en 10 Wabb niet in de bedrijfsvoering van de Rijksoverheid gebruikt mag worden (z2009-00011).

¹⁶ Zie: z2009-00011.

vergemakkelijken en daarmee een extra bedreiging voor de persoonlijke levenssfeer vormen (extra risico's). De wetgever heeft bepaald dat een afweging op het niveau van de formele wetgever hiervoor vereist is.¹⁷

Voor het verwerken van het BSN is een belangenafweging door de formele wetgever vereist. De door het ministerie van Verkeer en Waterstaat genoemde grondslag (artikel 8 aanhef en onder f Wbp) voldoet naar zijn aard niet aan de belangenafweging op het niveau van de formele wetgever.

De reactie d.d. 16 april 2010 van het ministerie van Verkeer en Waterstaat op de voorlopige bevindingen d.d. 31 maart 2010 heeft niet geleid tot aanpassing van de conclusie ten aanzien van het verwerken van het BSN voor de Rijkspas.

Conclusie

Uit het voorgaande is gebleken dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat het BSN verwerkt ten behoeve van de Rijkspas. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat kan geen beroep doen op de artikelen 24 Wbp j° 10 Wabb j° 8 aanhef en onder e Wbp. Daarnaast kan het ministerie van Verkeer en Waterstaat ook geen beroep doen op de artikelen 24 Wbp j° 10 Wabb j° 8 aanhef en onder f Wbp. Voor de verwerking van het BSN ten behoeve van de Rijkspas ontbreekt een wettelijke grondslag, derhalve concludeert het CBP dat de minister van Verkeer en Waterstaat in strijd handelt met artikel 24 Wbp.

5.3 Verwerking kopie identiteitsbewijs

In deze paragraaf zal de volgende vraag aan bod komen: wordt een kopie van het identiteitsbewijs onder verantwoordelijkheid van de minister door het ministerie van Verkeer en Waterstaat verwerkt? Zo ja: voor welk doeleinde? En wat is hiervan de wettelijke grondslag? De motivering van het ministerie van Verkeer en Waterstaat zal worden gevolgd door het oordeel en de conclusie van het CBP.

Motivering ministerie van Verkeer en Waterstaat

In reactie op de door het CBP gestelde vragen van 14 januari 2010 geeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat op 28 januari 2010 aan dat er geen kopie van het identiteitsbewijs afkomstig uit het personeelsdossier wordt verwerkt voor de Rijkspas.¹⁸ De werknemer wordt wel gevraagd om een kopie van een geldig identiteitsbewijs te overleggen in het kader van de invoering van de Rijkspas.¹⁹ Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft aan dat het desbetreffende identiteitsbewijs niet wordt ingescand, gekopieerd en/of opgeslagen ten behoeve van de Rijkspas.²⁰ Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft in aanvulling van het voorgaande het volgende aan: *“Voor de Rijkspas zijn geen kopieën van identiteitsdocumenten nodig. Deze zijn wel vastgelegd in de personeelsdossiers, zoals wettelijk verplicht. Het programma Rijkspas stelt in het normenkader dat de persoonsgegevens in de*

¹⁷ Zie: *Kamerstukken II 1997-98*, 25 892, nr. 3, p. 128.

¹⁸ Zie: antwoord op vraag 10.

¹⁹ Zie: antwoord op vraag 11.

²⁰ Zie: antwoord op vraag 12.

personeelsdossiers conform WID²¹ zijn, deze verificatie is gedaan in het traject van fotografie.”²²

In de door het ministerie van Verkeer en Waterstaat meegestuurde brief²³ wordt duidelijk wat het doel voor het verwerken van een kopie van het identiteitsbewijs ten behoeve van de Rijkspas is, namelijk: “(...) *Het is van groot belang om een geldig paspoort, ID-kaart of rijbewijs mee te nemen als je op de foto gaat. Aan de hand van dit document worden jouw persoonsgegevens zoals die nu bekend zijn geverifieerd.*” Dit verifiëren is van belang, omdat de Rijkspas – met het oog op beveiliging – aan strenge eisen dient te voldoen, aldus het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Daarnaast staat in het door het ministerie van Verkeer en Waterstaat toegestuurde “Privacyreglement Identity Management VenW” (artikel 13 tweede lid) - dat in december 2009 is vastgesteld - dat de medewerker voor de aanvraag van de Rijkspas gegevens zoals fysieke pasfoto en *kopie identificatie document inlevert* en dat die gegevens na gebruik worden vernietigd of teruggegeven.²⁴

In een door het ministerie van Verkeer en Waterstaat meegestuurd stuk, dat onderdeel uitmaakt van het normenkader Rijkspas, wordt het gebruik en archivering van een kopie van het identiteitsbewijs voorgeschreven. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat kan van deze norm afwijken, indien er al een kopie van het identiteitsbewijs is gearchiveerd in het kader van de indiensttreding.²⁵

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft in zijn reactie van 16 april 2010 op de voorlopige bevindingen van 31 maart 2010 aan dat de kandidaatpashouder zich met een geldig identiteitsbewijs identificeert, waarop verificatie plaatsvindt van de brongegevens aan de hand van de gegevens op het identiteitsbewijs. Er worden geen kopieën gemaakt en er is geen sprake van aparte opslag van kopieën identiteitsbewijzen ten behoeve van de Rijkspas. Op dit punt wijkt het ministerie van Verkeer en Waterstaat af van het format *Normenkader van de Rijkspasaudit dienst* met betrekking tot de archivering van kopieën identiteitsbewijzen, die zijn opgeslagen in de bestaande personeelsdossiers.

Daarnaast geeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat in zijn reactie van 16 april 2010 op de voorlopige bevindingen aan dat de voorbeeldprocesbeschrijvingen in het Normenkader niet de feitelijke situatie bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat weergeeft.

Oordeel CBP

Elke verwerking van persoonsgegevens – ook het kopiëren en opslaan van kopieën identiteitsbewijzen – moet gebaseerd worden op een of meer van de grondslagen die

---

²¹ De afkorting WID staat volgens het ministerie van Verkeer en Waterstaat voor wettelijk identificatiemiddel.

²² Zie: antwoord op vraag 13 (bijlage 1, nr. 3).

²³ In het antwoord op vraag 9 wordt verwezen naar een voorbeeldbrief van 11 september 2009 van een leidinggevende aan zijn medewerkers.

²⁴ Zie: bijlage 1, nr. 4.

²⁵ Zie: *Gemeenschappelijk ontwerp operationele processen Rijkspas Plateau 1*, p. 18 (bijlage 1, nr. 6). In de nadere toelichting bij het antwoord op vraag 12 wordt onder meer verwezen naar dit normenkader (bijlage 1, nr. 3).

in artikel 8 Wbp worden genoemd. Het is in beginsel aan de verantwoordelijke om dat te beoordelen.

Op basis van de beantwoording door het ministerie van Verkeer en Waterstaat van 28 januari 2010 en 2 februari 2010 is in de voorlopige bevindingen van 31 maart 2010 geconcludeerd dat in strijd met artikel 8 aanhef onder f Wbp een kopie van het identiteitsbewijs wordt verwerkt.

Nu het ministerie van Verkeer en Waterstaat met zijn reactie van 16 april 2010 heeft verklaard dat de door het ministerie meegestuurde documentatie, alwaar naar werd verwezen in de antwoorden van 28 januari 2010, niet de feitelijke situatie bij het ministerie weergeeft, is de situatie opnieuw beoordeeld.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat stelt – in afwijking van hetgeen is verwoord in het eigen privacyreglement²⁶ en het *Gemeenschappelijk ontwerp operationele processen Rijkspas, Plateau 1*²⁷ – dat er geen kopieën van de identiteitsbewijzen worden gemaakt en dat er geen sprake is van een aparte opslag van kopieën identiteitsbewijzen ten behoeve van de Rijkspas. Op basis van die informatie, die door het ministerie van Verkeer en Waterstaat is verstrekt bij brief van 16 april 2010, wordt thans de conclusie ten aanzien van het verwerken van een kopie identiteitsbewijs voor de Rijkspas gewijzigd.²⁸

Conclusie

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft verklaard geen kopieën van identiteitsbewijzen voor de Rijkspas te verwerken. Op basis van die verklaring concludeert het CBP dat geen sprake is van een onrechtmatige verwerking van kopieën identiteitsbewijzen voor de Rijkspas.

Aldus vastgesteld door het College bescherming persoonsgegevens op 27 mei 2010,

Voor het College,

Mw. mr. dr. J. Beuving
Lid van het College

---

²⁶ Zie: bijlage 1, nr. 4.

²⁷ In het *Gemeenschappelijk ontwerp operationele processen Rijkspas, Plateau 1* (bijlage 1, nr. 6, p. 5) wordt het volgende aangegeven: "(...) Het departement is dan ook vrij in het kiezen van een eigen vorm, hulpmiddel (...), mits de beschrijving in overeenstemming is met het procesmodel en de normen in hoofdstuk 4 van dit document." In hoofdstuk 4 (p. 18) staat het gebruik en archivering van een wettelijk identificatiedocument voorgeschreven.

²⁸ Desalniettemin blijft de conclusie van de voorlopige bevindingen onweersproken: indien er wel een kopie identiteitsbewijs voor de Rijkspas verwerkt wordt dan levert dit strijd op met artikel 8 aanhef onder f Wbp.

Bijlage 1 - ontvangen stukken

1. Brief van de hoofddirecteur Financiën, Management en Control van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, d.d. 25 januari 2010;
2. Brief van de projectmanager Rijkspas Verkeer en Waterstaat, d.d. 25 januari 2010.
3. Bijlage (bij brieven 1 en 2): ingevulde vragenlijst onderzoek Rijkspas bij ministerie van Verkeer en Waterstaat d.d. 25 januari 2010.
4. Privacyreglement Identity Management VenW d.d. december 2009;
5. Kaartfamilie Rijkspas d.d. 22 juli 2009 (versie 3.1);
6. Gemeenschappelijk ontwerp operationele processen Rijkspas Plateau 1 d.d. 22 juli 2009 (versie 4.2);
7. Normenkader Infrastructuur Rijkspas. Bijlage 4: Functionele specificaties Berichtenverkeer d.d. 22 juli 2009 (versie 3.1);
8. Normenkader Infrastructuur Rijkspas (plateau 1). Bijlage 5: Technische specificaties Berichtenverkeer (XML, WSDL, XSD) d.d. 22 juli 2009 (versie 3.1);
9. Normenkader Infrastructuur Rijkspas (plateau 1). Bijlage 9: Specificatie Rijkspas. Aanleveren Fotomateriaal d.d. 1 april 2009 (versie 1.0);
10. Normenkader Infrastructuur Rijkspas (plateau 1) d.d. 22 juli 2009 (versie 2.1);
11. Overzicht normenkader Programma Rijkspas d.d. 22 juli 2009 (versie 3.1);
12. Brief van de hoofddirecteur Financiën, Management en Control van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, d.d. 16 april 2010.

Bijlage 2 - wetsartikelen

Artikel 8 Wet bescherming persoonsgegevens

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

- a. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;
- b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;
- d. de gegevensverwerking noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
- e. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, of
- f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Artikel 9 Wet bescherming persoonsgegevens

1. Persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.
2. Bij de beoordeling of een verwerking onverenigbaar is als bedoeld in het eerste lid, houdt de verantwoordelijke in elk geval rekening met:
  - a. de verwantschap tussen het doel van de beoogde verwerking en het doel waarvoor de gegevens zijn verkregen;
  - b. de aard van de betreffende gegevens;
  - c. de gevolgen van de beoogde verwerking voor de betrokkene;
  - d. de wijze waarop de gegevens zijn verkregen en
  - e. de mate waarin jegens de betrokkene wordt voorzien in passende waarborgen.
3. Verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, wordt niet als onverenigbaar beschouwd, indien de verantwoordelijke de nodige voorzieningen heeft getroffen ten einde te verzekeren dat de verdere verwerking uitsluitend geschiedt ten behoeve van deze specifieke doeleinden.
4. De verwerking van persoonsgegevens blijft achterwege voor zover een geheimhoudingsplicht uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift daaraan in de weg staat.

Artikel 24 Wet bescherming persoonsgegevens

1. Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering van de betreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere dan in het eerste lid bedoelde gevallen worden aangewezen waarin een daarbij aan te wijzen nummer als bedoeld in

het eerste lid, kan worden gebruikt. Daarbij kunnen nadere regels worden gegeven over het gebruik van een zodanig nummer.

Artikel 10 Wet algemene bepalingen burgerservicenummer

Overheidsorganen kunnen bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van hun taak gebruik maken van het burgerservicenummer, met inachtneming van hetgeen bij of krachtens dit hoofdstuk is bepaald.